

สิทธิผู้เสียหาย

ผู้เสียหายมีสิทธิอะไรบ้าง

- สิทธิร้องทุกข์และถอนคำร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานตำรวจ
- สิทธิในการฟ้องคดีอาญาและถอนฟ้องคดีอาญา
- สิทธิในการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา
- สิทธิในการขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ
- สิทธิที่จะยื่นคำร้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
- สิทธิคัดค้านการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในกรณีที่ศาลรับฟ้องแล้ว
- สิทธิที่จะไม่ต้องตอบคำถามโดยตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งอาจทำให้ผู้เสียหายในฐานะพยานถูกฟ้องคดีอาญา
- สิทธิในการรับรู้ความคืบหน้าของคดีและผลของคำพิพากษา
- สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นและข้อกังวลใจต่อศาล
- สิทธิขอให้ศาลตั้งทนายความให้
- สิทธิขอให้จัดให้มีการยืนยันหรือชี้ตัวผู้กระทำผิดในสถานที่ที่เหมาะสมและมีให้ผู้เสียหายถูกมองเห็น
- สิทธิในการเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอม ข้อพิพาทเพื่อเยียวยาค่าเสียหาย
- อื่น ๆ

สิทธิของผู้ต้องหา

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิดแต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล (ป.วิ.อาญา มาตรา ๒ (๒)) ซึ่งผู้ต้องหาอาจเป็นผู้ที่ยังไม่ถูกจับกุมก็ได้ เมื่อผู้ต้องหาถูกจับกุมในเรื่องที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนมักไม่ค่อยที่จะแจ้งสิทธิให้แก่ผู้ต้องหาให้ทราบ แต่จะทำลงในรายงานการสอบปากคำว่าได้มีการแจ้งสิทธิแล้วและให้ผู้ต้องหาเซ็นรับทราบ กรณีแบบนี้ถือว่าเป็นการการกระทำที่มีชอบตามกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่ชาวบ้านที่ไม่รู้กฎหมายก็จะถูกพนักงานสอบสวนกระทำเช่นนี้ ทำให้บางท่านบางรายถึงกับต้องติดคุกติดตารางหรือแพ็คดีไป ยกตัวอย่างเช่น คดีที่กำลังเป็นข่าวดัง คือ คดีที่คุณตา-คุณยาย เข้าไปเก็บเห็ดในเขตป่าสงวน แต่พนักงานสอบสวนมิได้แจ้งสิทธิให้ทราบ

ผู้ต้องหาสิทธิดังนี้

๑. สิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก (ป.วิ.อาญา มาตรา ๗/๑)
๒. สิทธิที่จะพบและปรึกษาผู้ที่จะเป็นทนายความสองต่อสอง
๓. สิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติตามสมควร
๔. สิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย
๕. สิทธิได้รับการแจ้งจากเจ้าพนักงานผู้จับว่าผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาสิทธิตามข้อ ๑ ถึง ๔
๖. สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนโดยเร็ว และได้รับทราบการแจ้งสิทธิต่างๆ จากพนักงานสอบสวน

(ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔)

๗. สิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำของผู้ต้องหา (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๓)

๘. สิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๔)

๙. สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับขู่เข็ญ ล่อลวง ให้สัญญาเพื่อให้การ (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๕)

๑๐. สิทธิของผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนที่จะได้รับการสอบสวนคดีบางประเภทโดยมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานอัยการและทนายความเข้าร่วมฟังการสอบสวน (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๒)

๑๑. สิทธิที่จะได้รับการประกันตัว (ป.วิ.อาญา มาตรา ๘๔/๑, ๑๐๖)

๑๒. สิทธิร้องขอให้ศาลสั่งปล่อยตัวหากมีการควบคุมตัวโดยมิชอบ (ป.วิ.อาญา มาตรา ๙๐)

๑๓. สิทธิได้รับการจัดหาทนายกรณีคดีมีอัตราโทษประหารชีวิต หรือผู้ต้องหาไม่เงินสิบแปดปี และในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกหากผู้ต้องหาไม่มีทนายและต้องการทนาย พนักงานสอบสวนต้องจัดหาทนายให้ (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๑)

๑๔. สิทธิที่จะได้รับแจ้งถึงพฤติการณ์ และการกระทำที่ถูกกล่าวหา ก่อนการถูกแจ้งข้อกล่าวหา (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔)

๑๕. สิทธิได้รับการจัดหาล่าม (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓)

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ได้แก่

01

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

02

สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองกฏยุติธรรม

03

สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาขึ้นสอบสวน

016

016

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทางชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำที่ความผิดอาญาของผู้ต้องหาโดยที่ตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ

- 3.1 ความผิดเกี่ยวกับการฆ่าที่ก่อขึ้นตามข้อ ๒ ประการ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.2 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.3 ความผิดฐานข่มขืน ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.6 ความผิดฐานลักทรัพย์ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.7 ความผิดฐานลักทรัพย์ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.8 ความผิดฐานลักทรัพย์ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- 3.9 ความผิดฐานลักทรัพย์ ข้อ ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่จะได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหากินได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
- ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าตอบแทนความตาย 30,000 - 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- 💰 ค่าจ้างทนาย
- 💰 ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- 💰 ค่าธรรมเนียมศาล
- 💰 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

โจทก์ : ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี

จำเลย : ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ ภาระค่าใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ ภาระหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ

- 1 เป็นผู้เสียหายจากการเมืองกับโดยชอบด้วยกฎหมาย
- 2 จำเลยที่ถูกฟ้องตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
- 3 จำเลยที่ถูกฟ้องในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำตอบแทนตามกฎหมาย ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
- 4 กรณีอื่นๆตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- 💰 ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ไม่เกิน 40,000 บาท
 - 💰 ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ไม่เกิน 20,000 บาท
 - 💰 ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
 - 💰 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต ไม่เกิน 100,000 บาท
 - 💰 ค่าจ้างทนายความในชั้นสอบสวน ไม่เกิน 5,000 บาท
 - 💰 เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1
- ** ยื่นคำขอภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดสิทธิฯ ****

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

สิทธิผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับกุม

สิทธิตามรัฐธรรมนูญ 2560

การค้นตัวต้อง
ไม่กระทบต่อสิทธิ
และเสรีภาพ
ในอิริยาวัตรร่างกาย

ผู้ต้องหาต้องได้รับการ
สันนิษฐานว่า
ไม่มีความผิด
จนกว่าจะพิพากษาถึงที่สุด

รัฐควรจัดให้มีระบบ
กระบวนการยุติธรรม
ที่มีประสิทธิภาพ
เป็นธรรม
และไม่เลือกปฏิบัติ

การจับและคุมขังต้องมี
คำสั่งหรือหมายศาล
หรือมีเหตุ
ตามที่กฎหมายกำหนด
และทำได้เท่าที่จำเป็น

ห้ามกระทำการ
ทรมาน
หรือลงโทษด้วยวิธีโหดร้าย
หรือไร้มนุษยธรรม

รัฐควรจัดให้มีระบบ
กระบวนการยุติธรรม
ที่ให้ประชาชนเข้าถึงได้
สะดวก รวดเร็ว
และไม่มีค่าใช้จ่าย
สูงเกินควร

สิทธิตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

สิทธิที่จะได้
รับทราบข้อกล่าวหา

สิทธิที่จะ
ติดต่อญาติ
หรือคนที่ไว้อใจ

สิทธิที่จะ
ให้ทนายเข้าฟัง
การสอบปากคำ

สิทธิที่จะได้
รับการรักษาพยาบาล
โดยเร็ว
เมื่อเจ็บป่วย

ผู้ต้องหา
อายุต่ำกว่า 18 ปี
ต้องมีนักจิตวิทยา
หรือนักสังคมสงเคราะห์
ร่วมฟังการสอบปากคำด้วย

สิทธิที่จะได้
รับทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน
ที่ควรได้รับ

สิทธิที่จะ
พบและปรึกษากฎหมาย

ญาติมี
สิทธิในการเข้าเยี่ยม

สิทธิในการประกันตัว
เมื่อยื่นคำร้อง
ขอปล่อยตัวชั่วคราว
ผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคน
พึงได้รับอนุญาต

ที่มา : รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (มาตรา 25, 28, 46), ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา 7/1, 85, 107, 153 พ.ร. 134, 136/2, 134/4)

สิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับกุม

หากตำรวจไม่แจ้งสิทธิของผู้ต้องหาให้ผู้ต้องหารับทราบ คำพูดของผู้ต้องหาจะไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานพิสูจน์ความผิดได้

5 สิทธิผู้ต้องหาต้องรับรู้

1. มีสิทธิแจ้งให้ญาติทราบ
ว่าถูกจับอยู่ที่ไหน

2. มีสิทธิพบและ
ปรึกษากฎหมาย

3. มีสิทธิให้ทนายเข้าฟัง
การสอบปากคำ

4. ญาติมีสิทธิเยี่ยมได้

5. มีสิทธิได้รับการ
รักษาพยาบาล

5 สิ่งที่ต้องจำต้องแจ้ง

1. ตำรวจต้องแจ้งสิทธิขั้นพื้นฐาน
ที่ผู้ต้องหาควรได้รับ

2. ตำรวจต้องแจ้งข้อกล่าวหา
ให้ทราบก่อนสอบปากคำ

3. หากผู้ต้องหา
ไม่มีทนายตำรวจ
ต้องจัดหาทนายให้

4. ให้สิทธิการมีทนาย
ร่วมฟังการสอบปากคำ
“เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องมี
นักจิตวิทยาเข้าฟังด้วย”

5. ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะไม่พูด
แต่หากพูดคำพูดจะถูกใช้เป็น
หลักฐานในชั้นศาล